

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Nonagesimum Octauum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

- 4 Papa est supra ius, & ideo potest procedere non seruata solemnitate citationis de potestate absolute, secus de ordinata.
- 5 Citatio est de iure gentium, vt quis veniat ad se defendendum.
- 6 Citatio non potest tolli, per Principem.
- 7 Citatio est à Deo instituta.
- 8 Deus noluit punire peccata sodomorum, nisi descenderet, & videret.
- 9 Adam de suo peccato non punitus, nisi prius vocatus, & auditus.
- 10 Casus aliqui contra absentem pronuntari possunt.

Nonagesimum Octauum Priuilegium.

- E**CCLESIA gaudet priuilegio, cum quādā causa tractaretur, petebat à Papa, ut causam possessionis committeret vni iudici, & causam proprietatis alteri. Papa respondet, quòd ꝑ decretum est causam possessionis, & proprietatis sub vno, & eodem terminari debere. Petebat etiam à Papa, vt contra aduersarium suum
- 1 absentem diffiniuiam proferret sententiam. ꝑ Ipse respondet contra partem non auditam, & absentem nihil potest diffinire c. r. de causa poss. & propr. Quare autem ita fuerit fancitum, ratio hæc fuit, quòd causæ habentes aliquam connexitatem ad inuicem debent coram vno eodemque iudice tractari. ff. de quibus rebus ad eum iud. eat. l. prima, & ibi Bar. Nam tam causa possessionis, quàm proprietatis versantur circa eandem rem, connexitas dicitur etiam facilioris decisionis, quia ille, qui cognouit de possessione, facilius discerneret causam proprietatis, & istis respectibus dicuntur, habere aliquam communionem, opponi potest de l. naturaliter s. nihil commune ff. de acquiren. possess. Vbi dicitur, quòd proprietatis nihil habet commune cum possessione, Sol. ꝑ Quia alio respectu possessio est ius separatum à iure proprietatis. Ideo non dicuntur habere aliquam communitatem ad inuicem, dicitur etiam in text. Quòd Papa in audita parte non potest diffinire,
 - 2 contra opponi potest. ꝑ Si Papa est supra ius, vt in capit. proposuit de concess. præben. & l. Princeps. ff. de leg. Ergo potest procedere non seruata hac citationis solemnitate. Sol. Hoc est verum de absoluta potestate, secus autem de iuridica, seu ordinata

nata potentia cap. 1. de fid. iust. Sed alia responsio patet, si Pa-
 pa causam diffiniret in audita parte esset tollere defensionē,
 que est de iur. nat. quod Princeps facere non potest clem. pa-
 5 toralis de re. iud. Bar. in l. filius familias. ff. de donat. † Vbi
 dicit citationem esse de iure gentium, & fit ut quis venia ad se
 defendendum, debet igitur Princeps hac de causa permitte-
 6 re citationem. † Que non potest tolli per Principem gl. in l. fi.
 C. de leg. ea enim omiffa opponi potest de nullitate etiam con-
 tra sententiam Principis Cyn. in l. rescripta C. si cont. ius vel
 7 util. publ. † citatio est a Deo instituta cap. Deus omnipotens
 8 2. q. 1. Ibi dicitur † quod Deus noluit punire peccata sodo-
 9 morum nisi descenderet, & videret, &c. † Nec Adam de
 suo peccato punitus nisi prius eum vocasset, & defensionem
 suam audivisset, habetur in Genes. cap. 3. Abb. in cap. cum
 10 olim de re iud. † Sed an aliqui casus sint quod contra absen-
 tem possit pronuntiarī, & dicendum quod sic cap. pro vt de
 dol. & contu. & l. consentaneum C. quomodo, & quando Iud.
 Tripliciter respōderi potest quod iste tex. cap. 1. de causa poss.
 & propr. Procedit quando lis non erat contestata, vel quan-
 do erat contestata; sed non liquebat de causa, vt plene not.
 Abb. in d. cap. Proue, vel quia loquitur quando pars non fuit ci-
 tata, nec cōiusta. Ideo persistendum est in hoc, quod causa pos-
 sessionis, & proprietatis ab vno, & eodemmet Iudice termi-
 nanda audita parte, sine qua non diffinitur.

S. V. M. M. A. R. I. V. M.

- 1 Proprietatis questio non venit tractanda, nisi prius possessio restituatur.
- 2 Possessorium recuperanda possessionis pro qualibet detentione datur.
- 3 Spoliatus potest renuntiare privilegio suo, vt ante omnia restituatur.
- 4 Iudicis officium non supplet, nisi pro re restituenda animarum periculum immineret.
- 5 Hoc casu restitutio fit non petenti.
- 6 Privilegium quod spoliatus restituatur, & quod proprietatis questio non procedat habet locum tam contra Ecclesiam, quam contra laicum spoliatum.
- 7 Ecclesia non debet esse speculum deforme & præstare filiis suis materiam delinquendi.
- 8 Ecclesia non potest errare, cum sit alumna Spiritus Sancti, quæ non permittit

- promittit, ut eius homines occupent aliena.
- 8 Ecclesia an teneatur de occupatione facta a familia sua.
- 9 Ecclesia tenetur de violentia facta a sua familia.
- 10 Maleficcium sciens perpetrandum si non reuelavit ex sola scientia an teneatur.
- 11 Maleficcium perpetrandum conscij si sunt subiecti tenentur, ut seruus Domino, mulier marito, filius patri, Monachus Abbati, vassalus Principi.
- 12 Delictum non reuelans Episcopo, vel Sacerdoti contra illos tenetur.

Nonagesimum Nonum Privilegium.

ECCLĒSIA gaudet privilegio, quidā coram Papa cōqueſtus fuit, q̄ ab hominibus Eccleſiæ irrationabiliter fundus fuerit occupatus, quidā diaconus dictæ Eccleſiæ reſpondet, q̄ fundus erat ipſius Eccleſiæ, & hoc offert probaturū, actor reſpōdet, ſi hoc probare poſſet, q̄ eſſet cōtentus, Papa hoc ſcribit ordinario, aſſerens quamvis anteq̄ queſtio proprietatis tractari debeat, poſſeſſio violentē ablata debuerat ipſi actori reſtitui, tamen, quia diaconus prædictus conſentiente ipſo actori obtulit ſe probaturum dictum fundum ad ſuam Eccleſiam pertinere, inquirat de hoc veritatem, & ſi hoc probatum fuerit ipſi actori ſilentium imponat, alioquin res ei ablata reddatur, cap. i. de reſtit. ſpoliat. Ratio enim deciſionis fuit, quia hic tractatur de re reſtituenda ſpoliato violentē, ideo ſancitum eſt, ut antequam tractetur proprietatis queſtio, quod poſſeſſio ablata reſtituatur

1 eo maxime, cum hoc ſit principaliter intentatum. † Queſtio proprietatis non venit tractanda, niſi prius poſſeſſio reſtituatur, l. ſi quis conductionis C. loc. & cond. & ibi Bal. & Saly. Hic

2 conſiderandum venit, † quod pro qualibet irrationabili occupatione datur de iure communi poſſeſſorium recuperandē & an hoc verum videatur eo. ti. de reſt. ſpol. cap. ſepē, & cap.

3 cum ad ſedem, & † quod etiam ſpoliatus poteſt renunciare privilegio ſuo, ut ante omnia reſtituatur, cap. ſi. de ord. cognit. † Nec officium iudicis ſupplet, niſi animarum periculum in reſtitutione immineret, hoc caſu etiam non petenti reſtitutio fieri poteſt, cap. ex parte, & cap. 2. de conuerſ. coniug.

gl.